

Проект/

Українська молодь опановує фінансову грамотність

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України у тісній співпраці з Національним банком України та Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) розпочали впровадження розрахованого на сім років дослідно-експериментального освітнього проекту з підвищення рівня фінансової грамотності української молоді.

Основним інвестором банків було, є і буде населення. Від того, наскільки воно довірятиме банківській системі, розмішуватиме у банках свої заощадження, розумітиме й адекватно сприйматиме грошово-кредитну політику Національного банку України та його дії як регулятора, багато в чому залежить стабільність національної грошової одиниці, вітчизняної банківської системи, їх стійкість до зовнішніх загроз та факторів нестабільності. На цьому наголосила директор Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України Олена Щербакова, виступаючи на прес-конференції, присвяченій впровадженню в навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів курсу “Фінансова грамотність”. Про серйозність намірів НБУ в цій сфері свідчить і той факт, що завдання з підвищення фінансової грамотності населення уже другий рік поспіль знаходить відображення в Основних засадах грошово-кредитної політики — головному документі, який затверджує Рада НБУ.

Саме Національний банк України був одним із ініціаторів розробки і впровадження навчального курсу “Фінансова грамотність”, що має на меті навчити молоде покоління українців практичним аспектам фінансового планування, управління власними фінансами, зокрема здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, виховати обізнаного у своїх правах та відповідального споживача фінансових послуг. Навчально-методичні матеріали для цього

курс (навчальна програма, підручник та робочий зошит для учня, а також посібник для вчителя) були розроблені науково-педагогічними працівниками Університету банківської справи НБУ та фахівцями проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) “Розвиток фінансового сектору” (FINREP), про що “Вісник НБУ” вже розповідав на своїх шпальтах у № 2 за 2012 рік.

Пілотну апробацію новий предмет пройшов упродовж другого семестру 2011/2012 навчального року у десятих

Борис Жебровський та Олена Щербакова.

класах тринадцяти шкіл Києва, Харкова, Черкас, Донецької та Львівської областей. Програма і навчальні матеріали курсу було схвалено Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти і включено до переліку курсів за вибором. Після отримання пілотним проектом винятково позитивних відгуків від учителів, учнів та незалежних фахівців Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України своїм наказом від 19 липня 2012 р. № 828 затвердило проведення дослідно-експериментальної роботи із впровадження курсу “Фінансова грамотність” на базі шкіл та вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації (технікумів і коледжів) упродовж семи років (2012–2019 рр.). Тож кількість учасників проекту значно збільшується: у поточному 2012/13 навчальному році експеримент уже охопив 2800 учнів у 68 школах, спеціальну підготовку пройшли більше півсотні вчителів, географія викладання курсу розширилася на 14 регіонів України.

Заступник міністра освіти і науки, молоді та спорту України Борис Жебровський на прес-конференції за-

значив, що факультативне викладання такого курсу в школах України стало можливим у результаті збільшення варіативної частини навчальних планів, завдяки чому кожен педагогічний колектив отримав значно більшу творчу свободу для реалізації власних авторських доробків чи впровадження світових предметних курсів. Аналогічні програми з підвищення фінансової грамотності запроваджено у школах багатьох країн, а тому впровадження такої ініціативи у вітчизняних навчальних закладах відповідає ідеї створення й участі в єдиному світовому освітньому просторі. Заступник міністра також наголосив, що Міністерство лише вітатиме ті педагогічні колективи, які самі виявлять бажання приєднатися до цього експериментального курсу, котрий готує учнів до дорослого життя.

Освітянам імпонує філософія нового предмета “Фінансова грамотність”, оскільки в центрі його змісту — людина та її потреби. Вони зазначають, що фінансова грамотність передбачає розширення особистої свободи людини, яка стає дедалі більш незалежною від держави, сприяє подоланню наслідків горезвісного патерналізму (тобто переконання людей у тому, що держава й уряд за свій рахунок зобов’язані забезпечувати потреби громадян, брати на себе всі турботи про них). Обізнана людина, в тому числі у фінансовій сфері, є надійною цеглинкою у будові громадянського суспільства. Крім того, поглиблення фінансової грамотності й обізнаності українських громадян можна розглядати в руслі ініціатив Світового банку у відповідь на виклики глобалізованого суспільства.

У щойно розробленій Національній стратегії розвитку освіти України на 2012–2021 роки серед багатьох проблем, зокрема акцентується увага на недостатній відповідності освітніх послуг сучасним вимогам суспільства, зазначив директор Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Олександр Удод і в цьому контексті наголосив на практичній цінності курсу “Фінансова грамотність”. Він також назвав зразковими дії Націо-

Учасники прес-конференції зібралися за круглим столом.

нального банку щодо того, наскільки продумано, зважено, логічно забезпечується запровадження нового навчального предмета, в якому зацікавлені не тільки фінансовий сектор економіки, а й усе суспільство.

Навчальний курс “Фінансова грамотність” розроблено для школярів 15–16 років. Програма розрахована на 30 уроків упродовж повного академічного року (2 семестрів), складається з чотирьох блоків: “Вступ до власних фінансів”, “Заощадження та інвестування”, “Запозичення”, “Страховання та власний бюджет”. У Міносвіти зазначають, що протягом 2012/13 навчального року здійснюватиметься робота щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення викладання курсу, апробація підручників та посібників, моніторинг якості викладання курсу, анкетування учнів з метою визначення рівня засвоєння знань. Після узагальнення результатів семирічного експериментального курсу “Фінансова грамотність” порушуватиметься питання про внесення його до обов’язкової освітньої програми.

Перші зміни до навчального курсу вже було внесено за результатами аналізу реалізації піврічного пілотного проекту. Учителі-практики, які втілювали пілотний проект викладання фінансової грамотності у школах Києва, Черкаса, Донеччини і Львівщини, наголосили на високій зацікавленості учнів у підвищенні власної фінансової грамотності, усвідомленні ними практичної корисності отримуваних навичок і знань. Вчителі, у свою чергу, прагнуть підходити до викладання творчо, подавати інформацію у формі діалогу, а не лекції, обговорюючи приклади з власного позитивного чи негативного досвіду користування фінансовими продуктами та інструментами. Тетяна Вишневецька, вчитель школи № 221 м. Києва, була приємно вражена — чи не вперше у її педагогічній практиці міркування та побажання її та інших колег-учителів щодо поліпшення навчального курсу його розробники не тільки вислухали, а й оперативно врахували у доопрацьованому варіанті програми та навчально-методичних матеріалів.

У реалізації нового освітнього проекту важливою є участь Агентства США з міжнародного розвитку та проекту “Розвиток фінансового сектору”. Це дало змогу підготувати вчителів, надати їм необхідну науково-методичну допомогу, надрукувати і передати у школи три тисячі навчально-методич-

них комплектів (підручників, зошитів, посібників). Директор Регіональної місії Агентства США з міжнародного розвитку в Україні, Білорусі і Молдові Джед Бартон вважає, що очолювана ним організація відіграє радше роль катализатора у запровадженні широкого спектра заходів у сфері фінансової грамотності, яка має сприяти побудові міцного фундаменту довіри споживачів до сучасної фінансової системи. Він переконаний, що фінансову грамотність слід поглиблювати всьому на-

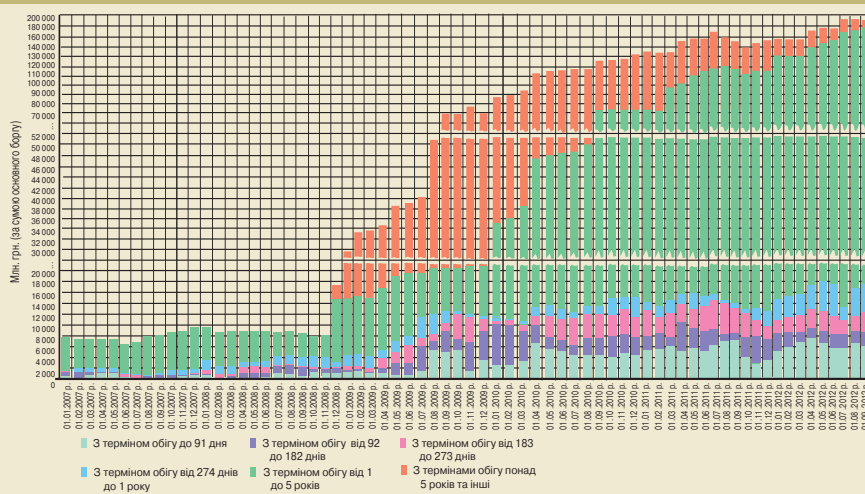
селенню незалежно від віку, але почати важливо з молодого покоління, яке робить перші кроки у фінансовій діяльності. Адже молодь — майбутнє будь-якої країни, а освіта — це та основа, на якій громадяни і домогосподарства мають будувати власний добробут і своє забезпечене майбутнє.

Юрій Матвійчук,
“Вісник НБУ”.

Фото надані прес-службою
Національного банку України.

Ринок державних цінних паперів України у серпні 2012 року

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 вересня 2012 року)

Обсяг розміщення облігацій внутрішніх державних позик за серпень 2012 року*

Період	Результати розміщення ОВДП, номінованих у гривні			Результати розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті (долари США)		Результати розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті (євро)	
	Кількість розміщених облігацій, номінованих у гривні, шт.	Обсяг розміщених облігацій, тис. грн.		Кількість розміщених облігацій, номінованих в іноземній валюті, шт.	Залучено коштів до державного бюджету, тис. дол. США	Кількість розміщених облігацій, номінованих в іноземній валюті, шт.	Залучено коштів до державного бюджету, тис. євро
		Усього	Із них: залучено коштів до державного бюджету, тис. грн.				
Січень	402 410	386 567.47	386 567.47	1 860	1 860.47	0	0
Лютий	3 832 258	3 738 083.73	3 738 083.73	267 488	277 675.89	0	0
Березень	12 695 000	12 519 423.75	6 519 423.75	253 705	254 885.37	253 705	205 208.05
I квартал	16 929 668	16 644 074.95	10 644 074.95	523 053	534 421.73	253 705	205 208.05
Квітень	4 154 580	3 848 844.52	3 848 844.52	77 156	79 719.39	70 000	71 103.20
Травень	2 792 570	2 760 004.01	2 760 004.01	557 789	558 718.96	0	0
Червень	5 600 000	5 670 867.50	5 670 867.50	918 587	939 675.57	40 000	40 245.60
II квартал	12 547 150	12 279 716.03	12 279 716.03	1 553 532	1 578 113.92	110 000	111 348.80
I півріччя	29 476 818	28 923 790.98	22 923 790.98	2 076 585	2 112 535.65	363 705	316 556.85
Липень	600 000	600 000.00	600 000.00	22 202	22 211.52	0	0
Серпень	1 059 740	1 072 802.20	1 072 802.20	278 600	285 835.24	0	0
Вересень							
III квартал	1 659 740	1 672 802.20	1 672 802.20	300 802	308 046.76	0	0
Жовтень							
Листопад							
Грудень							
IV квартал							
Усього з початку року	31 136 558	30 596 593.18	24 596 593.18	2 377 387	2 420 582.42	363 705	316 556.85

*За станом на 01.09.2012 р.

Закінчення на с. 66.